

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Освітня програма	39921 Нафтогазова інженерія та технології
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	185 Нафтогазова інженерія та технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39921
Назва ОП	Нафтогазова інженерія та технології
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	185 Нафтогазова інженерія та технології
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Хоменко Володимир Львович, Говорова Катерина Владленівна, Карпаш Максим Олегович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	24.05.2021 р. – 26.05.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/akreditacia/zvit-samoanalizu.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/akreditacia/programa-vizitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ЕГ було надзвичайно складно встановити усі особливості реалізації ОНП адже за винятком 1 здобувачки на 4 курсі, всі інші здобувачі навчаються на 1 та 2 роках навчання. Перевірити практики реалізації описаних у критеріях вимог з огляду на цю обставину було вкрай складно, а інколи просто неможливо. Загалом у ЕГ склалось враження, що на рівні керівництва ЗВО очікування від цієї ОНП перевищують реальні можливості профільного інституту та кафедри. Випускова кафедра має доволі обмежені кадрові ресурси і багатьма її представниками аспірантура сприймається як продовження навчання в магістратурі, а не як наступний рівень вищої освіти - це видно за змістовним наповненням більшості ОК, слабкістю організаційної підтримки аспірантів, загальними підходами до здобувачів усіх рівнів 185 спеціальності у частині наукової роботи, спільних досліджень тощо. ЕГ вважає, що ці та інші слабкі сторони ОНП пояснюються її "молодістю", а тому саме відкладена акредитація дасть можливість ЗВО продемонструвати усі декларовані її наміри та сильні сторони задля впевненості у ході наступного консультативного оцінювання її сталість та здатність готувати готових до академічної та педагогічної кар'єри дослідників.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОНП розроблена, функціонує і переглядається у співпраці з провідними підприємствами нафтогазової галузі. Більшість здобувачів на цій ОНП поєднує навчання і роботу за фахом. ОНП всіляко підтримує керівництво ЗВО, підприємства галузі та регіону. Освітня складова реалізується і на 3-му році навчання, що є позитивною практикою, враховуючи загальний обсяг програми 55 кредитів ЄКТС. До позитивних практик в контексті критерію 3 можна віднести опубліковані програми вступних іспитів, що містять винесені для оцінювання теми, рекомендовану літературу та критерії оцінювання; в ЗВО передбачено не тільки зарахування певних кредитів за дисципліною, а зарахування усієї дисципліни на основі РН отриманих в неформальній освіті. На кафедрі ведеться активна науково-дослідна робота. Протягом 2017-2021 рр. виконувались 2 наукових дослідження за рахунок коштів державного бюджету і близько 30 госпдоговірних робіт. До штату кафедри і до викладання на ОНП планується залучення закордонного фахівця Цветковича Браніміра, що розширює можливості міжнародної співпраці університету. Серед позитивних практик в контексті критерію 5 відносяться: наявність силабусів для всіх дисциплін ОНП 2020 року; обізнаність здобувачів про нормативні документи, що діють в університеті; у закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика і стандарти дотримання академічної доброчесності. У ЗВО практикується адміністративне та фінансове стимулювання викладачів задля розвитку їх професійної майстерності та наукового стажування, проводяться тематичні заходи на базі ЗВО у межах предметної галузі Кафедра НІТ має достатню кількість навчальних приміщень та лабораторій, які оснащені сучасним обладнанням і устаткуванням, яке перебуває в хорошому стані. Також ЕГ фіксує достатню кількість робочих місць в комп'ютерних класах на яких встановлене різноманітне сучасне ліцензоване програмне забезпечення від провідних світових компаній. В університеті діє Положення про стимулювання учасників наукового і освітнього процесу за результатами публікаційної та винахідницької діяльності яке дозволяє компенсувати публікативну активність співробітників і здобувачів вищої освіти. Безсумнівною сильною стороною в контексті Критерію 8 є ґрунтовне залучення зовнішніх стейкхолдерів до започаткування та перегляду ОНП. Хороше матеріально-технічне забезпечення для виконання наукових досліджень та їх апробації спільно із потужним профільним програмним забезпеченням.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До ключових слабких сторін цієї ОНП слід віднести наступні: 1) забезпечення певних ФК винятково вибірковими ОК у програмах 2016-2019 років 2) зміст більшості ОК не відрізняється від аналогічних дисциплін на інших рівнях ВО 3) відсутнє обґрунтування та малий перелік вибіркових ОК без врахування тем досліджень здобувачів 4) відсутність ПРН, що забезпечують формування соціальних навичок 5) не доведені практики формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами 6) недосконала процедура перезарахування РН, отриманих в неформальній освіті. ЕГ пропонує додати до цього процесу додаткову атестацію здобувача 7) відсутні методичні рекомендації до самостійної роботи аспірантів, на яку НП передбачено майже 70% часу освітньої складової 8) на платформі дистанційного навчання Moodle відсутній цілий ряд дисциплін ОНП-2020 9) участь аспірантів у держбюджетній і госпдоговірній НДР дуже обмежена. Публікаційна і патентна активність забезпечується показниками 3-4 аспірантів 10) більшість НПП, залучених чи планованих до залучення для викладання, мають застарілий академічний чи практичний досвід 11) відсутній досвід виконання міжнародних проєктів НПП 12) відсутні інституційні плани відтворення власних кадрів вищої кваліфікації (докторів наук та професорів) за спеціальністю 13) доц.Дмитренко В.І. є гарантом ОП/ОНП за всіма трьома рівнями ВО за 185 спеціальністю, що ускладнює виконання функцій гаранта ОНП, враховуючи більший контингент здобувачів на інших рівнях ВО 14) здобувачі ОНП не мають постійних робочих місць на кафедрі 15) більшість навчально-методичного забезпечення значної кількості дисциплін немає у відкритому доступі. Рекомендовано розмістити робочі програми ОК на відповідних сторінках сайту, створити відповідні курси на платформі дистанційного навчання і наповнити їх 16) Рекомендовано відмовитись від таких платних послуг як екскурсія територією університету чи вхідний квиток на територію університету 17) сайт університету англійською мовою майже не ведеться 18) існує потреба у належному розмежуванні функцій психологічної служби ЗВО та кафедри в частині анкетування здобувачів та використання результатів анкетування 19) незручна робота та навігація сайтом 20) ключові залучені викладачі ОНП не перебувають постійно у ЗВО (проф.Яремійчук Р.С., проф.Євдошук М.І. та частково проф.Б.Цветкович), а отже

здобувачі позбавлені можливості регулярного спілкування з ними, консультування та участі їх в атестації тощо 21) інтернаціоналізація здобувачів даної ОНП є точковою та не відповідає спеціальності 22) практика додержання принципів академічної доброчесності є недосконалою на етапі підготовки дисертації - рекомендуємо удосконалити процедуру проходження перевірки на плагіат дисертаційної роботи відповідно до кращих практик в Україні та ЄС. ЕГ у відповідних розділах звіту надала рекомендує якнайшвидше усунути наведені слабкі сторони.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-наукова програма та її цілі відповідають місії та стратегії ЗВО. Цілі поставлені чітко та стосуються саме цієї ОНП та її реалізації. Фокус програми направлений на підготовку фахівців до організаційно-економічної, аналітичної та науково-дослідницької діяльності за спеціальністю 185 «Нафтогазова інженерія та технології». Ця інформація підтвердилась у розмові з ректором університету Оніщенко В.О. і гарантом ОНП Дмитренко В.І. Особливостями ОНП є залучення до викладання провідних іноземних та вітчизняних фахівців галузі до освітнього процесу; тісна співпраця з підприємствами галузі, розташованими в регіоні; широке застосування сучасного програмного забезпечення провідних іноземних компаній. Університет має задокументовані місію (<https://nupp.edu.ua/page/programa-universitetu.html>) і стратегію розвитку на період 2017-2022 рр. (https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/programa/Strategy_PoltNTU_2022.pdf). ОНП відповідає місії університету в прагненні до збільшення інтелектуального потенціалу суспільства шляхом підготовки фахівців з необхідним рівнем теоретичних знань, умінь та навичок, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання задач у нафтогазовій галузі та дослідницькій діяльності. Відповідно до стратегії розвитку університету ОНП націлена на підготовку наукових кадрів для університету і галузі; активне співробітництво з компаніями стратегічними партнерами та залучення їх співробітників до освітнього процесу; забезпечення аспірантів, викладачів та науковців широким доступом до світових інформаційних науково-освітніх ресурсів; оновлення та розвиток сучасних інформаційних технологій; створення наукових лабораторій сучасного рівня та їх оснащення науковим обладнанням.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Освітньо-науково програма за спеціальністю 185 «Нафтогазова інженерія та технології» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти вперше була запроваджена в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» в 2016-2017 навчальному році схваленої 29.04.2016 р. (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/old-onp.pdf>). В ній містяться відомості про проведення консультацій із представниками роботодавців, громадськими об'єднаннями і відомими фахівцями-випускниками. В обговоренні проекту цієї ОНП взяли участь і внесли свої пропозиції представники роботодавців Лазоренко О.О., Петруняк Г.В., Лях О.В. та інші. В подальшому, як вказано в самих ОНП, стейкхолдери приймали участь в їх розробці у 2017-2019 роках (<https://nupp.edu.ua/page/osvitno-naukovi-programi-spetsialnosti-185-naftogazova-inzheneriya-ta-tekhnologii.html>), зокрема Голуб П.С., Бучинський М.Я., Сіра Н.В., Кобеза О.І., Голуб О.Г., Мирко А.М. В обговоренні проекту ОНП на 2017-2021 н.р. приймали участь і внесли свої пропозиції Голуб П.С., Бучинський М.Я., аспірант Захарчук О.О. Бучинський М.Я. на зустріч із ЕГ підтвердив свою участь в цій роботі. В обговоренні проекту ОНП на 2018-2022 н.р. приймали участь і внесли свої пропозиції Сіра Н.В., Кобеза О.І., Захарчук О.О. Також пропозиції і потреби стейкхолдерів враховувались при розробці поточної ОНП 2020 р. Зокрема їх надали Вітрик В.Г., Голуб О.Г., Золотоус О.М. та інші (<https://nupp.edu.ua/page/vu-185-naftogazova-inzheneriya-ta-tekhnologii.html>). На базі університету регулярно проводяться спеціалізовані нафтогазові науково-практичні конференції, форумів, круглі столи, у яких беруть участь представники українських та міжнародних провідних нафтогазових видобувних, бурових і сервісних компаній (наприклад, <https://nupp.edu.ua/news/u-poltntu-vidbuvsya-mizhnarodnyi-galuzevyi-forum.html>, <http://forum-poltava.tilda.ws/>, <https://nupp.edu.ua/news/vi-m-galuzevyi-forum-lideri-ng-promislovosti-obgovori-li-maybutne-galuzi-i-svitu-pislyapandemii.html>). Це створює гарну площадку для обговорення ОНП, проте документальних підтверджень цього виявлено не було. Зауважимо, що всі вищенаведені зауваження і пропозиції були враховані у повному обсязі. З нашої точки зору це може свідчити про дещо формальний підхід до цього процесу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В процесі проектування ОНП було враховано потенціал підприємств регіону щодо працевлаштування майбутніх випускників. У розмові з ректором Онищенко В.О. було зазначено, що програмні результати навчання визначались з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»). Директор департаменту організації навчального процесу, акредитації та ліцензування Максименко О.С. повідомив, про вивчення досвіду Краківської гірничо-металургійної академії, Технологічного інституту Південної Альберти (Канада), Пекінського університету нафти. На базі університету діє осередок спілки інженерів-нафтовиків (SPE – Society of Petroleum Engineers), відбуваються постійні зустрічі з керівництвом і представниками цієї організації, що дозволяє вивчати міжнародний досвід. Інформація про існування осередка SPE в університеті підтверджена на сайті організації (<https://www.spe.org/en/chapter/6266>). Гарант ОНП Дмитренко В.І. повідомила, що при розробці ОНП був врахований досвід вітчизняних і закордонних ЗВО, зокрема, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»), The University of Oklahoma, Stanford University, Heriot Watt University, University of Wyoming, University of Alberta, University of Zagreb. Завдяки цьому з'явилися дисципліни «Геологічний супровід розробки і експлуатації родовищ вуглеводнів», «Інформаційні технології та моделювання в нафтогазовій інженерії та технології», «Математичне моделювання фільтраційних процесів у пористому середовищі». Є свідчення збору пропозицій від потенційних працевлаштувачів щодо змісту ОП у частині ОК та їх наповнення, (<https://nupp.edu.ua/page/vu-185-naftogazovainzheneriya-ta-tekhnologii.html>). До складу Наглядової ради університету входять представники провідних компаній регіону і галузі, зокрема Вітрик В.Г. генеральний директор ТОВ «Науково-технічне підприємство «Бурова техніка», Місінюв А.О. директор ГПУ «Полтавагазвидобування», Тертиченко О.В. генеральний директор ТОВ «Везерфорд Україна», Щуров І.В. генеральний директор компанії ДТЕК Нафтогаз (<https://nupp.edu.ua/page/naglyadova-rada-universitetu.html>).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Державний стандарт вищої освіти України третього рівня (ступінь доктора філософії) за спеціальністю 185 Нафтогазова інженерія та технології відсутній. Програмні результати навчання відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для третього кваліфікаційного рівня (ступінь доктора філософії). Проект ОНП представлений для громадського обговорення розроблений з урахуванням проекту стандарту вищої освіти України третього рівня (ступінь доктора філософії) галузі знань 18 Виробництво та технології за спеціальністю 185 Нафтогазова інженерія та технології. Одним із розробників цього проекту стандарту є професор кафедри Винников Ю.Л., який входить до групи забезпечення даної ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП розроблена, функціонує і переглядається у співпраці з провідними підприємствами нафтогазової галузі. Більшість здобувачів на цій ОНП поєднує навчання і роботу за фахом, що вказує на високу затребуваність цих фахівців на ринку праці. ОНП всіляко підтримує керівництво ЗВО, підприємства галузі і регіону. Це дозволило створити і постійно покращувати матеріально-технічне забезпечення освітнього і наукового процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін у контексті Критерію 1 не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОНП відповідають місії та стратегії університету, ОНП розроблена, функціонує і переглядається з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Слабких сторін з цим критерієм немає, інноваційний/взірцевий характер також відсутній. Таким чином ОНП за спеціальністю 185 «Нафтогазова інженерія та технології» відповідає рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньо-наукової програми (ОНП) становить 55 кредитів ЄКТС, що відповідає п. 6 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» та відповідному рівню НРК. Проте, на етапі започаткування ОНП її обсяг складав 51 кредит ЄКТС (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/navchalni-plani/nr-2016.pdf>). У 2018 році було розроблено новий навчальний план обсягом 55 кредитів ЄКТС, незмінним до цього часу. На запитання гаранту ОНП щодо причин, умов та обґрунтування таких змін чіткої відповіді не було отримано. Структура ОНП дозволяє забезпечити реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір освітніх компонентів – 16 кредитів, що становить 29% від загального обсягу ОНП, що цілком відповідає чинному законодавству. Тривалість навчання на ОНП – 4 роки. ОНП розроблено відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Від моменту започаткування ОНП у 2016 році остання зазнавала щорічних змін (<https://nupp.edu.ua/page/navchalni-plani-spetsialnosti-185-naftogazova-inzheneriya-ta-tekhnologii.html>). Причини та обставини цих змін за винятком одного разу (збільшення кількості вибіркових ОК у 2020 році) залишились без відповідей та пояснень як зі сторони гаранта, так і групи забезпечення. Логічний взаємозв'язок ОК в ОНП викликають сумнів – як приклад в ОНП 2018 року цикл дисциплін загальної підготовки є передумовою для вивчення ОК 6 «Сучасний стан та перспективи розвитку нафтової та газової промисловості», яка у свою чергу є передумовою для вивчення вибіркових дисциплін з двох блоків, після яких передбачено ОК 7 «Педагогічна практика». Вибіркові дисципліни при цьому розділені на блоки і не становлять системи у принципі. Таким чином, складно підтвердити логічний взаємозв'язок освітніх компонентів та зрозуміти структуру програми. Аналіз профілів ОНП за усі роки з 2016 по 2020 вказує на наступні недоліки: У профілі ОНП за 2017 ФК6 забезпечується виняткового через вибіркові дисципліни (https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/onp/2017_onp.pdf) У профілі ОНП 2018 року ФК7 взагалі забезпечується однією вибірковим ОК, а ФК9 – кількома (https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/onp/2018_onp.pdf), таке ж у 2019 році стосується ФК6, ФК7 та ФК (https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/onp/2019_onp.pdf). У профілі ОНП за 2020 рік таких вад не виявлено. Враховуючи, що у період з 2016 по 2019 було набрано більшість здобувачів на ОНП, такі вади є суттєвими.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Змістове наповнення тих чи інших ОК викликає сумніви щодо їх відмінності від схожих ОК за іншими рівнями вищої освіти (бакалавр та магістр) за спеціальністю 185, які реалізуються в НУ Полтавська політехніка. Так для прикладу ОК 6 Геологічний супровід розробки і експлуатації родовищ вуглеводнів (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/syllabuses/ok6-syllabus.pdf>) не містить жодної спеціальної теми, яка б не повинна була розкрита в аналогічних дисциплінах на рівні магістра чи бакалавра і не можливо знайти ні в робочій програмі ОК жодних спеціальних тем занять дослідного спрямування. Схожа ситуація повторення загальних тем на рівні бакалаврських чи магістерських програм спостерігається в ОК 7 «Технології вдосконалення систем розробки родовищ нафти і газу», а також в усіх вибіркових дисциплінах профільного спрямування. Викладачі на зустрічі з ЕГ вказували на те, що під час викладання вони у межах загальнопроголошених тем розкривають їх глибше та доказів цьому не вдалось встановити. Профілі ОНП різняться для кожного з років редакцій без належної аргументації – для прикладу якою була мета зміни освітніх компонентів у редакції 2018 року, коли жодного аспіранта у цей рік не було набрано. Гарант та члени групи забезпечення ОНП жодних пояснень з цього приводу не надали. Формулювання тем вибіркових ОК також не містять чіткого обґрунтування – для прикладу з переліку ОНП 2020 року не мають прямого стосунку до 185 спеціальності 3 з 6 дисциплін: ВБ 2.1 «Математичне моделювання фільтраційних процесів у пористому середовищі», ВБ2.4 «Сучасні методи обробки даних при випробуванні та дослідженні свердловин», ВБ2.5 «Методи пошуку нових технічних рішень та розрахунків нафтогазового обладнання». Вони радше стосуються галузей знань Науки про землю чи

Галузеве машинобудування. Окремою додатковою вадою ОНП у контексті цього підкритерію є вкрай низький рівень інтернаціоналізації її змістовного наповнення - повністю відсутні приклади використання, згаданого у ВСО, передового досвіду у провідних нафтогазових державах світу (США, Канада, Норвегія, Великобританія тощо). Враховуючи глобальний контекст предметної галузі (нафтогазової інженерії), це є важливим для долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП передбачає право здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін у частці 29 % від загальної кількості кредитів ЄКТС (16 з 55 кредитів ЄКТС). На фокус-групах здобувачі підтвердили можливість формувати власну індивідуальну освітню траєкторію. Вибір таких освітніх компонентів вони здійснюють за погодженням зі своїми науковими керівниками. Силабуси вибіркового та обов'язкового ОК наведено на сайті <https://nupp.edu.ua/page/navchalni-distiplini-za-spetsialnistyu-185-naftogazova-inzheneriya-ta-tehnologii.html>. У відомостях про самооцінювання вказано, що після вибору тих чи інших ОК, формується індивідуальний план здобувача, який вони «обґрунтовують» на засіданні кафедри, що є сумнівною практикою – адже може містити загрози самому принципу вибіркового. На це питання гарант ОНП та присутня на зустрічі проректор надали задовільні пояснення з посиланнями на власні документи чи інші регуляторні акти. Вибір ОК здійснюється за заявами здобувачів. ЕГ не мала можливості встановити чи реально здійснювався вибір дисциплін єдиною здобувачкою 4-го року навчання адже вона була однією на курсі. Здобувач 1-го року навчання вибору ще не здійснювали, а всі 6 (шість) здобувачів 2-го року навчання як вибірково дисципліну обрали одну і ту саму дисципліну ВБ 1.2 «Аналіз даних та інформації». На запитання щодо причин такого однотайного вибору здобувачі відповіли, що дана дисципліна цікава через викладача, що її викладає та їм хотілося бути разом. На зустрічі із гарантом ОНП членами ЕГ було поставлене питання щодо блокової організації вибіркового, на що гарант спільно із членами проектної групи надали задоволення, що у 2021 році такий підхід буде змінено та надано ЕГ підтвердження цього. Проте, проект ОНП, виставлений на громадське обговорення на наступний навчальний рік далі містить блоки вибіркового ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Зміст та структура ОНП спрямовані на формування певного переліку компетентностей, серед яких можна знайти педагогічні та фахові компетентності в межах предметної галузі. Педагогічні формуються через ОК 3 «Сучасні освітні технології у вищій школі» (3 кредити ЄКТС) та ОК 7 «Педагогічна практика» (6 кредитів ЄКТС). На сайті ЗВО міститься звіт про педагогічну практику здобувачки Захарчук О. (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/zviti-aspirantiv/zakharchuk-oo.pdf>). Зі звіту зрозуміло, що практика передбачала вивчення структури та засадничих документів ЗВО, відвідування занять викладачів кафедри та власне проведення занять зі здобувачами 1 та 2 рівнів ВО. Інші обов'язкові ОК загальнонаукової та універсальної підготовки покликані допомогти здобувачам здобути навички та компетентності щодо організації науково-дослідної роботи, реалізації проектів тощо. Підтвердити чи спростувати це під час роботи ЕГ не вдалось з огляду на фактичну відсутність на програмі здобувачів 3 та 4 року навчання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Загальні компетентності ЗК1-ЗК11 передбачають здобуття навичок у сфері комунікації, автономії, групової роботи та креативності. Разом з тим жоден із 11 ПРН не передбачає їх формування. Опосередковано зрозуміло, що ОК1-ОК7 передбачають та мають на меті здобуття цих навичок. Результати зустрічей зі здобувачами підтверджують, що загалом отримання таких навичок є можливим, адже частина здобувачів вже під час навчання є офіційно працевлаштованими співробітниками кафедри. Таким чином, можна стверджувати, що ОНП надає та забезпечує можливості здобувачам формувати soft skills у належний спосіб. Разом з тим, рекомендується передбачити в ОНП окремі ПРН, які б забезпечували та сприяли здобуттю соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт для спеціальності 185 Нафтогазова інженерія та технології для рівня вищої освіти «доктор філософії» не розроблено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальний обсяг освітньої складової ОНП становить 55 кредитів. У цей обсяг включено викладацьку практику обсягом 6 кредитів ЄКТС. Решта освітніх компонентів ОНП є суто навчальними і дозволяють здобути теоретичні знання щодо базових понять філософії, теорії та практики організації наукової роботи та досліджень, підготовки фахівців у ЗВО. Графік навчального процесу передбачає почергові блоки освітньої та наукових складових. За словами здобувачів та НПП кафедри, розклад освітньої складової складено так, що кожного семестру 6 тижнів відводиться саме на освітню складову. Та враховуючи, що освітня складова триває також і на 3-му році навчання, це повністю узгоджується із чинними вимогами та забезпечує здатність здобувачів поєднувати наукову та освітню складові ОНП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється, хоч і розглядається ЗВО та гарантом як можливість у майбутньому.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітня складова реалізується і на 3-му році навчання, що є позитивною практикою, враховуючи загальний обсяг програми 55 кредитів ЄКТС

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Серед слабких сторін даної ОНП слід виділити наступні: (1) забезпечення ряду ФК винятково вибірковыми ОК у програмах 2016-2019 років, що є серйозною вадою, (2) надане методичне забезпечення більшості ОК не дозволяє встановити його відмінність від аналогічних дисциплін на бакалаврському та магістерському рівнях ВО - експертна група констатує, що освітня складова ОНП є продовженням навчання у магістратурі за цією ж спеціальністю, а не третім рівнем вищої освіти, (3) ЕГ не змогла підтвердити фактичну вибірковість ОК серед здобувачів, а також констатує відсутнє обґрунтування такого вузького переліку вибірових ОК без чіткого врахування тематики досліджень здобувачів, (4) відсутність серед програмних результатів навчання тих, що забезпечують формування соціальних навичок, в тому числі у проєкті ОНП 2021 року, (5) вкрай низький рівень інтернаціоналізації ОНП у частині змістовного наповнення її складових на протигагу численним іноземним ЗВО, згаданим у ВСО. ЕГ у проєкті ОНП на наступний навчальний рік рекомендується: (1) більш обґрунтовано підходити до формулювань компетентностей та програмних результатів навчання з урахування академічних та професійних потреб здобувачів, (2) суттєво переглянути змістове наповнення більшості профільних ОК у програмі з урахуванням міжнародного досвіду, НРК за відповідним рівнем, (3) забезпечити можливість здобувачів ОНП формувати індивідуальні освітні траєкторії з урахуванням тематики їхніх наукових досліджень.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Основні слабкі сторони ОНП та відсутність реальних доказів дотримання встановлених вимог за Критерієм 2 сумісно із відносною «молодістю» ОНП вказують, що їх спростування або підтвердження можливе у термін щонайменше через 1 рік, що також дасть можливість ЗВО усунути існуючі недоліки відповідно до наданих рекомендацій.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання можна знайти за шляхом: Наука та інновації – Аспірантура та докторантура – Вступ в аспірантуру – Правила прийому. Також правила прийому зазначені в <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/pidgotovka-doctor-filosofii.pdf>, вони є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Крім того на сайті оприлюднені програми вступних іспитів за спеціальністю, із іноземної мови та додаткового фахового іспиту для 185 «Нафтогазова інженерія та технології» спеціальності. Опубліковані програми вступних іспитів мають теми, за якими буде проведений іспит, рекомендовану літературу та критерії оцінювання, що є позитивною практикою в контексті критерію 3. Посилання на вступні іспити, опубліковані на сайті - <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/science/aspirantura-doctorantura/programy-ispytiv-2021/185-ngit.pdf>, <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/science/aspirantura-doctorantura/programy-ispytiv-2021/185-ngit-dodatkovii.pdf>. Під час зустрічі із здобувачами, було отримано інформацію, про їх обізнаність щодо опублікованих програм вступних іспитів та використання.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Аналіз ЕГ програми вступного іспиту до аспірантури за спеціальністю 185 «Нафтогазова інженерія та технології» показав наявність тем (Загальні відомості про геологічні аспекти нафтогазовидобутку, Технології руйнування гірських порід при бурінні свердловин та розроблення оптимальних рецептур промивальних рідин і хімічних реагентів для регулювання їх властивостей, Технічні та технологічні засоби дослідження властивостей продуктивних пластів, пластових рідин і газів та інші), що відповідають спеціальності та враховують особливості цієї ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє положення «Про порядок реалізації права студентів Полтавського Національного технічного університету імені Юрія Кондратюка на академічну мобільність», що відноситься тільки для студентів першого та другого рівня вищої освіти, проте в положенні «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (в аспірантурі) та доктора наук (в докторантурі) Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» наведено, що «Академічна мобільність аспірантів реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579», що відповідає Болонській декларації та є доступними для всіх учасників освітнього процесу (Про університет – Офіційна інформація – Документація - Положення). Правила визнання РН, отриманих в інших ЗВО прописані в положенні «Про порядок відрахування, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти ... », що є чіткими та зрозумілими. А саме: «встановлення академічної різниці здійснюється керівником структурного підрозділу на підставі співставлення інформації, наведеної в академічній довідці та/або в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти студента, із описом освітньої програми, на яку здійснюється поновлення/переведення/допуск до навчання. Обсяг академічної різниці визначається керівником підрозділу і фіксується у додатку до наказу на поновлення чи переведення здобувача вищої освіти. Результати попереднього навчання зараховуються студенту за умови відповідності результатів навчання освітніх компонентів, їх кредитного виміру і форм контролю освітньої програми, на якій здійснюватиметься навчання.». Крім того, в ЗВО існує «Порядок визнання результатів навчання здобутих в формальній освіті» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/poriadok-viznachennia-rezultatativ.pdf>), що також регламентує питання перерахування РН в результаті академічної мобільності, дуальної освіти та інших ситуацій. Під час зустрічі із здобувачами ВО не було отримано інформації, щодо реалізації цього права. Оскільки на ОНП навчається переважна більшість здобувачів 1 та 2 років навчання (тобто їх більшість часу навчання відбувалась під час карантину) є очевидним, що в даній ситуації, вони не мали змоги скористатись правом академічної мобільності, також ЕГ під отримала інформацію, що здобувач 4 року навчання не приймала участі в академічній мобільності, в результаті якої б необхідно було б перерахувати РН.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє положення «Про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/rezultati-u-neformalnii-osviti.pdf>). На основі заяви здобувача ВО до ректора РН створюється комісія «яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації для визнання РН набутих у неформальній або інформальній освіті. До комісії входить заступник декана/директора з науково-педагогічної роботи, завідувач випускової кафедри або гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач; провідні науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до

перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті. За підсумками роботи комісія формує протокол, у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни». Тобто в ЗВО передбачено не тільки зарахування певних кредитів за дисципліною, а зарахування дисциплін на основі РН отриманих в неформальній освіті, що є позитивною практикою. Проте рішення комісія приймає на основі «сертифікатів, свідоцтв, освітніх програм, тощо», що надає здобувач ВО, тому ЕГ пропонує додати до процесу перезарахування РН отриманих в неформальній освіті, безпосередньо, атестацію самого здобувача ВО, окрім розгляду підтверджуючих документів, для підтвердження отриманих знань та навичок, наприклад через співбесіду із комісією, екзамен чи інший будь-який зручний спосіб, що є зручним для ЗВО. Під час зустрічей ЕГ було отримано інформацію, про наявність в ЗВО можливості на основі неформальної освіти, отримати РН (Coursera for Campus). Під час зустрічі із здобувачами ВО було отримано інформацію, що деякі з них скористались цією можливістю, проте не перезараховували отримані РН.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

До сильних сторін та позитивних практик в контексті критерію 3 відносяться: опубліковані програми вступних іспитів, що мають теми, за якими буде проведений іспит, рекомендовану літературу та критерії оцінювання; наявність доступу через ЗВО до отримання РН за рахунок неформальної освіти; в ЗВО передбачено не тільки зарахування певних кредитів за дисципліною, а зарахування усієї дисципліни цілком на основі РН отриманих в неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Під час перезарахування РН отриманих в неформальній або інформальній освіті комісія приймає рішення на основі «сертифікатів, свідоцтв, освітніх програм, тощо», що надає здобувач ВО, тому ЕГ пропонує додати до процесу перезарахування, безпосередньо, атестацію самого здобувача ВО, для підтвердження отриманих знань та навичок (наприклад, через співбесіду із комісією, іспит) у будь-який зручний спосіб, що є зручним для ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Взагалі наявність таких позитивних практик, як: опубліковані програми вступних іспитів, що мають теми, за якими буде проведений іспит, рекомендовану літературу та критерії оцінювання; наявність доступу через ЗВО до отримання РН за рахунок неформальної освіти; в ЗВО передбачено не тільки зарахування певних кредитів за дисципліною, а зарахування усієї дисципліни цілком на основі РН отриманих в неформальній освіті, у контексті критерію 3 мала б зразкову оцінку, проте наявність наведених недоліків відповідає оцінці В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми навчання і викладання за ОНП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://nupr.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf>). На ОНП застосовується лише очна (денна) форма навчання. Документу, що регламентує та методи навчання і викладання на сайті університету знайти не вдалося. Мабуть внаслідок цього у тексті звіту самооцінювання методи навчання названі «формами проведення занять» і дещо відрізняються від методів наведених у табл. 3 цього ж документу. Загалом форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Принципи академічної свободи реалізовано через вибір тематики кваліфікаційних робіт здобувачів, місць практик тощо. Це було підтверджено під час зустрічей з науковими керівниками та здобувачами. Отож форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Згідно з НП ОНП освітній складовий відведено 55 кредитів ЄКТС, на вивчення яких виділено 1650 годин навчального часу, з яких 536 годин відведено для проведення аудиторних занять, а 1114 годин для самостійної роботи. При цьому у фондах бібліотеки та на платформі дистанційного навчання вдалось найти методичні

рекомендацій до самостійної роботи лише з двох дисциплін «Іноземна мова для академічних цілей» і «Філософія та наукове мислення».

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу у доступній та зрозумілій формі на безоплатній основі надається інформація про цілі, зміст та компоненти, програмні результати навчання - на відповідній сторінці відділу аспірантури розміщується інформація щодо ОНП, графіку навчального процесу, навчальних планів, навчальних дисциплін та можливостей їх вибору (<https://nupp.edu.ua/page/185-naftogazova-inzheneriya-ta-tehnologii-aspirantura.html>). На сторінці кожної окремої навчальної дисципліни можна ознайомитись з її метою, завданнями, програмними результатами навчання, викладачами, силабусом дисципліни тощо. У процесі спілкування зі здобувачами освіти було отримано запевнення у повноті інформації щодо ОП, освітніх компонентів та їх змісту завдяки усім можливостям інформаційно-комунікаційних технологій. Ця ж практика застосовується і під час карантинних обмежень. На університетські платформи для дистанційного навчання Moodle не вдалося знайти цілий ряд дисциплін згідно з ОНП-2020: ОК 6 Геологічний супровід розробки і експлуатації родовищ вуглеводнів, ОК 7 Технології вдосконалення систем розробки родовищ нафти і газу; ОК 9 Педагогічна практика та всі дисципліни вільного вибору. Значну частину навчально-методичного забезпечення можна знайти лише на сайті бібліотеки (<http://lib.nupp.edu.ua/uk>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Загалом на кафедрі ведеться активна науково-дослідна робота. Так протягом 2017-2021 рр. виконувались дослідження на 2 наукових дослідженнях, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету і близько 30 госпдоговірних робіт. Загальні надходження від виконання госпдоговірних робіт у цей період складало в межах 200-600 тис. грн. на рік. з тенденцією до зростання (<https://nupp.edu.ua/page/naukovo-doslidnitska-diyalnist-kafedri-naftogazovoi-inzhenerii-ta-tehnologii.html>). Участь аспірантів у цих дослідженнях доволі обмежена. По одному разу у виконанні тематик прийняли участь Захарчук О.О., Педченко Н.М., Дяченко Ю.Г. і Циганков Д.О. Загальна кількість публікацій аспірантів на ОНП складає 36 наукових робіт (6 з них індексуються в наукометричній базі Scopus) і 6 патентів. Більша частина цих публікацій зроблена трьома аспірантами Захарчук О.О., Педченко Н.М. і Дяченко Ю.Г. – 25 робіт (6 Scopus). Всі 6 патентів приходяться на долю Педченко Н.М. Це значною мірою пояснюється тим, що Захарчук О.О. єдиний аспірант четвертого року навчання, а Педченко Н.М. є сином Педченко Л.О і Печенко М.М., які працюють на цій же кафедрі викладачами і разом або поодиночки є співавторами всіх його наукових робіт. Таким чином на долю 12 інших аспірантів (ще двоє знаходяться в академічній відпустці) разом приходиться 11 наукових статей. Це пояснюється тим, що всі ці аспіранти навчаються на 1-2 році навчання. Загалом здобувачі мають змогу приймати участь у вітчизняних і міжнародних конференціях, в том числі тих, які організовуються безпосередньо в ЗВО (<https://nupp.edu.ua/event/72-nk-profesoriv-vikladachiv-naukovikh-pratsivnikiv-aspirantiv-ta-studentiv-universitetu.html>, <https://nupp.edu.ua/event/xiii-mnpk-akademichna-y-universitetska-nauka-rezultati-ta-perspektivi.html>, <https://nupp.edu.ua/news/naukovo-praktychna-konferenciya.html>). Проректор з наукової та міжнародної роботи Сівіцька С.П. запевнила що заклад фінансує відрядження аспірантів і викладачів на конференції, хоча зараз цей вид діяльності обмежений карантинними заходами. Разом з тим аспірант Рубель В. їздив на зустрічі зі своїм науковим керівником до м.Львів за власні кошти. Під час під час зустрічей зі здобувачами вони підтвердили можливість проведення наукових досліджень за допомогою приладів та обладнання підприємств-партнерів (наприклад, <https://nupp.edu.ua/page/naukovo-doslidnitska-diyalnist-kafedri-naftogazovoi-inzhenerii-ta-tehnologii.html>). На ОНП використовуються дослідницькі методи в освітньому процесі в дисциплінах «Видобування метанових газів з морських покладів газогідратів. Газогідратні технології в нафтогазовій галузі» і «Теоретичні моделі і інноваційні технічні рішення інтенсифікації видобутку нафти і газу». Планується їх використання при викладанні дисциплін «Технології вдосконалення систем розробки родовищ нафти і газу», «Інформаційні технології та моделювання в нафтогазовій інженерії та технології» та ряді вибіркових дисциплін.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оскільки освітньо-наукова програма третього рівня (ступінь доктора філософії) галузі знань 18 Виробництво та технології за спеціальністю 185 «Нафтогазова інженерія та технології» була відкрита в університеті лише у 2016 році. При чому кожен рік вона суттєво переглядалась. Так, у 2020 р. за рекомендацією роботодавців дисципліна «Сучасний стан та перспективи розвитку нафтової та газової промисловості» (12 кредитів) розділена на 3 дисципліни, які більш повно відображають сучасний стан галузевого розвитку (ОК6 Геологічні основи процесів нафтогазовидобутку, ОК7 Технології вдосконалення систем розробки родовищ нафти і газу, ОК8 Інформаційні технології та моделювання в нафтогазовій інженерії). Таким чином всі освітні компоненти введені перший раз або зовсім нещодавно. А це означає що вони не вимагали значного оновлення змісту освіти. Прикладом такого оновлення може слугувати оновлення змісту дисципліни «Видобування метанових газів з морських покладів газогідратів. Газогідратні технології в нафтогазовій галузі». В ОНП-2020 ця дисципліна замінена близькою

дисципліною «Нові технології розвідки та розробки нетрадиційних джерел вуглеводнів». Порівняльний аналіз робочих програм цих дисциплін показав кардинальне оновлення змісту. На жаль інші методичні матеріали, крім робочої програми і силабусу, для дисципліни «Нові технології розвідки та розробки нетрадиційних джерел вуглеводнів» на сайті бібліотеки, кафедри або платформі дистанційного навчання відсутні. Крім того слід відмітити використання в робочих програмах посилань на літературу, яка морально застаріла. Наприклад, робоча програма дисципліни «Методи пошуку нових технічних рішень та розрахунків нафтогазового обладнання» містить посилання на такі літературні джерела 7. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»: 3б. нормативних актів з питань промислової власності.-К.: Вища школа, 1998.- С. 27-47. та 11. Охорона інтелектуальної власності в Україні /С.О.Довгий, В.О. Жаров, В.О. Зайчик та ін. – К.: Форум, 2002. – 319 с. Вони давно вже застаріли та не відповідають сучасному законодавству. Але це скоріше виняток, ніж правило, на освітньо-науковій програмі. Загалом зміст навчальних дисциплін в цілому відповідає науковим досягненням і сучасним практикам у нафтогазовій галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В університеті розроблена і затверджена Програма розвитку університету на період 2017-2022 рр. розділ 3 якої присвячений розвитку міжнародної діяльності та політики інтернаціоналізації (<https://bit.ly/3waiYrs>). В університеті діє Положення про порядок реалізації права студентів ПНТУ ім.Ю.Кондратюка на академічну мобільність (<https://bit.ly/3x8DBV7>). Його дія поширюється також і на здобувачів ступеня доктора філософії. Положення регламентує діяльність університету щодо організації академічної мобільності студентів і встановлює загальний порядок організації програм академічної мобільності студентів на території України і за кордоном. Аспірантки Агейчева О.О., Дяченко Ю.Г. реалізували грант на участь у міжнародному саміті Women in Tech Summit 2019-2020 (Польща) <https://bit.ly/3pzTlhw>. З 1 по 10 липня 2018 р. у межах програми Erasmus+ відбувся візит до університету North у м. Вараждин (Хорватія) д.т.н., проф. Ю.Л. Винникова. Було проведено ділові зустрічі з ректором університету, проф. Маріном Мілковичем, проректорами проф. Аніцею Хунет і проф. Даміром Вусічем, деканом, проф. Божо Солдо. (<https://bit.ly/3v6Irky>). У рамках програми Erasmus+ (Staff training mobility within the Erasmus program) к.т.н., доцент Ларцева І.І. у травні 2018 р. відвідала University of Oradea (м. Орадя, Румунія), факультет енергетичної інженерії та промислового менеджменту, кафедру енергетичної інженерії. З 14.05 по 24.05 ПолтНТУ відвідали делегати з Орадійського університету – проректор Марчель Рожка і доцент Кодруца Бендеа. 4 жовтня 2018 р. делегація ПолтНТУ у складі д.т.н., проф., в.о. директора ННІ нафти і газу Ю. Винникова та старшого викладача А. Сизоненко взяли участь у гранд інаугурації нового академічного року в Опольському технологічному університеті (Польща) (<https://bit.ly/2TffNQZ>). Аспіранти можуть реалізувати право на академічну мобільність в університетах-партнерах в рамках угод про співробітництво. Серед цих університетів зокрема є ряд університетів нафтогазового профілю, наприклад Baku Higher Oil School Of State Company of Azerbaijan Republic; Інститут нафти та природного газу, Університет Мішкольц (<https://bit.ly/3v4idyV>). Налагоджена співпраця з Азербайджанським університетом нафти та промисловості (<https://bit.ly/2Sk21w4>). На базі університету діє осередок спілки інженерів-нафтовиків (SPE – Society of Petroleum Engineers), відбуваються постійні зустрічі з керівництвом і представниками цієї організації, що дозволяє вивчати міжнародний досвід. Інформація про існування осередка SPE в університеті підтверджена на сайті організації (<https://www.spe.org/en/chapter/6266>). В університеті є можливість віддаленого доступу до публікацій НМБД Scopus, ScienceDirect. На кафедрі для аспірантів викладає дисципліну ОК8 Інформаційні технології та моделювання в нафтогазовій інженерії та технології закордонний фахівець Цветкович Бранімір (<https://bit.ly/3wkQHyR>). Проте слід зауважити, що на теперішній час ця дисципліна аспірантам ще не викладалась.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. На кафедрі ведеться активна науково-дослідна робота. Протягом 2017-2021 рр. виконувались 2 наукових дослідження за рахунок коштів державного бюджету і близько 30 госпдоговірних робіт. 3. До штату кафедри і до викладання на ОНП планується залучення закордонного фахівця Цветковича Браніміра, що сприяє інтернаціоналізації діяльності університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. У фондах бібліотеки та на платформі дистанційного навчання відсутні методичні рекомендації до самостійної роботи аспірантів. 2. На університетській платформі для дистанційного навчання Moodle відсутні цілий ряд дисциплін згідно ОНП-2020. 3. Участь аспірантів у держбюджетній і госпдоговірній науково-дослідній роботі носить обмежений характер. 4. Публікаційна і патентна активність забезпечується стараннями лише дуже обмеженої кількості аспірантів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання загалом відповідають висуваним до них вимогам. Учасники освітнього процесу мають своєчасний доступ до інформації, пов'язаної з ОНП та її окремими компонентами. Однак в більшості випадків це стосується лише необхідного мінімуму інформації у вигляді силабусів дисциплін. Доступ до іншого навчально-методичного забезпечення утруднений або взагалі неможливий. На кафедрі ведеться активна науково-дослідна робота, але участь аспірантів у ній носить доволі обмежений характер. Загалом зміст навчальних дисциплін в цілому відповідає науковим досягненням і сучасним практикам у нафтогазовій галузі. Таким чином експертна група дійшла висновку, що освітня програма за спеціальністю 185 «Нафтогазова інженерія та технології» обґрунтовано відповідає рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В «Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» наведені усі затверджені в ЗВО форми контрольних заходів. Критерії оцінювання наведені в силабусах до навчальних дисциплін (<https://nupp.edu.ua/page/navchalni-distiplini-za-spetsialnistyu-185-naftogazova-inzheneriya-ta-tehnologii.html>), тобто оприлюднені заздалегідь. Силабуси є для всіх дисциплін ОНП 2020 року, що є гарною практикою. Проте як на погляд ЕГ інформація, що наведена в силабусах навчальних дисциплін є ознайомчою (обмеженою), не відображає достатню кількість інформації про форми оцінювання саме за цією дисципліною, а програми навчальних дисциплін не є у відкритому доступі, тобто знаходяться у електронній бібліотеці, доступ до якої тільки за наявності особистого кабінету. Тому ЕГ пропонує окрім силабусів, оприлюднювати на сайті ЗВО, для більшої інформативності щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання, програми навчальних дисциплін, в яких наведені такі пункти як, назви та зміст лекцій, практичних занять, форми оцінювання за темами та інше. В «Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (в аспірантурі) та доктора наук (в докторантурі) національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» наведено інформацію про форми атестації згідно з індивідуальним планом наукової роботи, що дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання, а саме: формою підсумкового контролю за виконанням аспірантом індивідуального плану роботи є атестація – звітування про фактичний стан виконання запланованих на семестр (півріччя) у індивідуальному плані роботи аспіранта показників освітньої та наукової діяльності аспіранта. Атестація аспірантів Університету проводиться на кафедрі, до якої вони закріплені (де працює науковий керівник) двічі на рік після закінчення кожного із семестрів (піврічч) підготовки в аспірантурі: проміжна атестація – у квітні – травні і підсумкова у вересні – жовтні. Під час проведення атестації на засіданні кафедри аспірант доповідає та надає наочну презентацію фактичних результатів підготовки у семестрі, що спливає, акцентуючи при цьому увагу на отриманих ним основних результатах дисертаційного дослідження, їхній актуальності, науковій новизні та прикладному значенні, методиці дослідження та методах, які при цьому застосовуються, достовірності отриманих результатів та ступені їх апробації. Під час зустрічі із здобувачами ВО було отримано інформацію про обізнаність щодо атестації, проте здобувачі ВО першого року навчання сказали, що ще не проходили атестацію.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 185 «Нафтогазова інженерія та технології» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів наведені в «Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», є доступними для всіх учасників

освітнього процесу: «Для визначення підсумкової оцінки за дисципліну проводиться розподіл балів таким чином: – для дисциплін, у яких підсумковим контролем є екзамен, 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на екзамен (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності); – для дисциплін, у яких семестровим контролем є диференційований залік, на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 – 60 балів поточної успішності)». Під час експертизи ЕГ дослідивши усі надані документи та інформацію не знайшла, як саме наведені правила (окрім етичних норм) забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Тому ЕГ пропонує прописати в положенні та запровадити в ЗВО практику забезпечення об'єктивності екзаменаторів за рахунок будь-яких зручних процедур, наприклад: передбаченого анонімного оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів, оцінки РН за допомогою системи Moodle. Оскарження результатів контрольних заходів передбачається в положенні про семестровий контроль (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/semestr-kontrol.pdf>). Як було зазначено в відомостях про СО, здобувачі ВО мають можливість оскаржити результати семестрового контролю на основі письмової заяви, поданої в деканат. На основі заяви формується комісія, до складу якої входять і представники ради молодих учених. Наведені правила є чіткими та зрозумілими, участь представників ради молодих учених у складі апеляційної комісії забезпечує об'єктивність комісії і захист прав саме здобувача. Випадків оскарження контрольних заходів на даній ОП не було. ЕГ вважає необхідним зазначити, що прикладом явного конфлікту інтересів на ОНП є те, що проф. Педченко М.М. викладає у власного сина здобувача Педченко Н.М. на цій ОНП та бере участь в його поточній атестації.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В університеті визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності – в «Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітніх та наукових роботах в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». На сайті ЗВО є розділ «Академічна доброчесність» (<https://nupp.edu.ua/page/akademichna-dobrochesnist.html>), де можна знайти усю необхідну інформацію пов'язану із цим питанням, а також функціонує комісія з питань етики та академічної доброчесності. В ЗВО реально функціонує система на перевірку наявності плагіату, текстових запозичень – Unichек, результати роботи якої були представлені членам ЕГ. Під час зустрічей із здобувачами ВО ЕГ отримала інформацію про їх обізнаність в питанні академічного плагіату та наявної системи перевірки наукових робіт. Для освітнього рівня бакалавр та магістр, на кафедрі є відповідальна особа (особи), які перевіряють на антиплагіат роботи здобувачів. Під час зустрічей було отримано інформацію, що для здобувачів з освітнього рівня така особа відсутня, проте передбачена одна відповідальна особа на весь університет або структурний підрозділ, який опікується питаннями академічної доброчесності. Будь-якої нормативної бази щодо прав та обов'язків цієї особи, або структурного підрозділу, до якого вона входить не було знайдено та отримано. Тому ЕГ пропонує розробити за необхідності та опублікувати на офіційному сайті ЗВО нормативну базу на основі якої забезпечується робота відповідальної особи або структурного підрозділу, які опікується питаннями академічної доброчесності для здобувачів з рівня ВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

До сильних сторін в контексті критерію 5 відносяться: наявність силабусів для всіх дисциплін ОНП 2020 року; обізнаність здобувачів про нормативні документи, що діють в університеті; у закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика і стандарти дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких сторін в контексті критерію 5 на думку ЕГ можна віднести: - відсутність положення або інших внутрішніх документів ЗВО, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, в результаті чого ЕГ пропонує розробити відповідну нормативну документацію, та оприлюднити на офіційному сайті ЗВО; - при наявності чітких та зрозумілих політики і стандартів дотримання академічної доброчесності, має місце відсутність чітко прописаних процедур, пов'язаних із академічною доброчесністю, а саме розробленої або опублікованої на офіційному сайті ЗВО нормативної бази на основі якої забезпечується робота відповідальної особи або структурного підрозділу, який опікується питаннями академічної доброчесності для здобувачів саме з рівня ВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Дана ОНП відповідає критерію 5 за всіма підпунктами, проте за наявності таких недоліків як відсутність положення або інших внутрішніх документів ЗВО, в яких прописано процедури забезпечення об'єктивності екзаменаторів, та відсутність чітко прописаних саме процедур, пов'язаних із академічною доброчесністю відповідає оцінка за критерій - В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кафедра нафтогазової інженерії та технологій є випусковою за цією ОНП із залученням фахівців суміжних кафедр науково-навчального інституту. Задля реалізації освітньої та наукової складових ОНП залучено додаткових викладачів. За винятком загальних дисциплін, кваліфікація та перспективи залучення викладачів, що викладають дисципліни в межах предметної галузі (нафтогазової інженерії) викликають сумніви, а саме: Доц Дмитренко В.І. – має базову педагогічну хімічну освіту, фокус поточних наукових досліджень – хіміко-технологічні аспекти інтенсифікації видобування нафти і газу Проф.Зезекало І.Г. – попри належний професійний та науковий досвід у минулому, має кілька статей у співавторстві у минулі роки, а до цього – останні публікації у фахових виданнях датуються 2011-2012 роками. Контракт із проф.Зезекалом І.Г. завершується 31.08.2021 р. Проф.Євдошук М.І. – на зустрічі з ЕГ перебував у вкрай тяжкому стані здоров'я, не зміг сказати яку дисципліну викладає на ОНП, назвав іншу дисципліну. Строк дії трудових відносин між ЗВО та проф.Євдошуком М.І. – з 01.03.2021 по 31.08.2021. Доц.Рой М.М. – напрямок досліджень – гідродинамічні ефекти під час видобування нафти і газу, а він читає ОК 6 «Геологічний супровід розробки і експлуатації родовищ вуглеводнів», що взагалі не відповідає одне одному. Проф.Бранімір Цветкович – немає наукових публікацій за останні 5 років взагалі, не викладав на ОНП до проведення ЕГ і його залучення заплановане в майбутньому, контракт з ним завершується в липні 2021 року. Проф.Винников Ю. – викладає ОК 5 «Аналіз даних та інформації», а за освітою та публікаціями є фахівцем з будівництва та фондів. ЗВО запевнив ЕГ у намірах продовжити контракти із професорами Яремійчуком Р.С., Зезекалом І.Г., Євдошуком М.І. та Браніміром Цветковичем. На зустрічі зі здобувачами ними не було підтверджено фактів зустрічей чи занять із проф.Браніміром Цветковичем, проф.Євдошуком М.І. чи проф.Зезекалом І.Г.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

НУ «Полтавська політехніка ім.Ю.Кондратюка» використовує цілий перелік документів, що регламентують процеси добору викладачів – від загальних положень законодавства та інструктивних документів МОН України до власних положень. Добір викладачів дисциплін з циклу загальної підготовки ОНП здійснюється гарантом ОНП на підставі пропозицій від профільних кафедр, наукової кваліфікації запропонованих викладачів та після зустрічей з кандидатами. Добір викладачів на дисципліни професійного спрямування здійснюється шляхом підбору викладачів кафедри НІТ. За словами гаранта ОНП на цьому етапі також вона керується науковою кваліфікацією кандидатів. Незрозумілими також є причини того, що доц.Дмитренко В.І. є гарантом освітніх програм за спеціальністю 185 за усіма трьома рівнями вищої освіти (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/licenzuvannia-ta-akredetacia/nakaz/nakaz-285-17112020.pdf>). У розмові з ЕГ гарант не надала чітких пояснень. ЕГ вважає, що з огляду на значно більшу кількість здобувачів на 1-му та 2-му рівнях вищої освіти, у гаранта можуть існувати ризики щодо часових та інших ресурсів задля належного виконання своїх функцій щодо ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Університет декларує практику залучення представників роботодавців до організації та реалізації ОНП у рамках проведення на своїй базі тих чи інших науково-практичних форумів та інших заходів. На зустрічі з ЕГ певні представники працедавців підтвердили свою залученість до організації та реалізації освітнього процесу через участь у заходах, що проводяться на базі ЗВО та через проведення відкритих лекцій (М.Бучинський).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Попри деклароване залучення професіоналів-практиків, експертів чи працедавців, зустрічі із ключовими фокус-групами (викладачів, стейкхолдерів та здобувачів) не дозволили встановити конкретні приклади такого залучення.

Згадані у ВСО заходи дійсно проводяться, проте вони носять загальний характер, мають на меті відмінні від роботи з аспірантами цілі, до яких залучається широкий спектр здобувачів усіх рівнів освіти. Можливим поясненням такого стану речей є фактична відсутність здобувачів 3 та 4 років навчання та відносна «молодість» ОНП, а саме її започаткування у 2016 році та відсутність випускників.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Наведені у ВСО посилання на сайт університету, що мали б містити інформацію про професійний розвиток викладачів ОНП, не відкриваються. На запит ЕГ було надано інформацію про досвід професійних стажувань та плани підвищення кваліфікації викладачів ОНП. За винятком доц.Дмитренко В.І. та проф.Зезекала І.Г. у 2018 році викладачі мають слабкі або відсутні підтвердження професійного розвитку викладачів, що відповідають предметній галузі та дисциплінам, які вони викладають. Під час інтерв'ю з викладачами було отримано підтвердження можливостей для мовної підготовки та сертифікації у власному ЗВО за програмою APTIS за власний кошт викладачів. Кілька викладачів ОНП пройшли таку підготовку та сертифікацію, що є позитивною практикою.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ході зустрічей із викладачами та керівництвом ЗВО вдалось підтвердити факти адміністративного та фінансового заохочення розвитку професійної майстерності науково-педагогічних працівників у вигляді премій та доплат за високі освітні та наукові досягнення. Більшість залучених до ОНП викладачів пройшли різні курси та програми розвитку викладацької майстерності та мовної підготовки, що є безсумнівним позитивом у контексті цього підкритерію адже це свідченнями належних практик підтримки викладачів зі сторони ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Адміністративне та фінансове стимулювання викладачів задля розвитку професійної майстерності та наукового стимулювання, проведення багатьох тематичних заходів на базі ЗВО у межах предметної галузі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Кадрове забезпечення ОНП є слабким з огляду на наступні обставини: 1) значна частина із залучених чи планованих до залучення викладачів мають застарілий академічний, науковий чи практичний досвід, 2) невідповідність значної частки викладачів специфіці закріплених за ними дисциплін у частині академічного, наукового чи практичного досвіду, 3) відсутність досвіду виконання міжнародних проєктів викладачами ОНП, 4) немає жодних свідчень інституційних планів відтворення власних кадрів вищої кваліфікації (докторів наук та професорів) у межах предметної області, 6) доц.Дмитренко В.І. є гарантом ОП/ОНП за всіма трьома рівнями ВО за 185 спеціальністю, що очевидно ускладнює виконання функцій гаранта саме за ОНП, враховуючи більший контингент здобувачів на інших рівнях ВО. Рекомендується суттєво переглянути кадрову політику на ОНП, врахувавши зазначені зауваги.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Кадрове забезпечення ОНП перебуває на мінімально достатньому рівні, враховуючи низьку ідентифікованих слабких сторін. Разом з тим, враховуючи плани гаранта ОНП та керівництва ЗВО, експертна група вважає, що ОНП матиме належне кадрове забезпечення впродовж наступних років реалізації програми.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Наявних фінансових ресурсів та навчально-методичного забезпечення достатньо для досягнення визначених ОНП цілей та ПРН. Матеріально-технічна база складається із навчальних приміщень та лабораторій кафедр, зокрема, навчально-науковий лабораторний нафтогазовий полігон; лабораторії 3d візуалізації та нафтогазової інженерії, 3d моделювання та проектування в нафтогазовій галузі, інтегрованого моделювання Petrex, промивальних рідин, фізики нафтового, газового та газоконденсатного пласта, пластових рідин та газів, газогідратних технологій, дослідження фільтраційних процесів, технології буріння і експлуатації свердловин, бурового та нафтопромислового обладнання, симуляції буріння Wellsite Digital (<https://bit.ly/35agPA9>). Згадані приміщення оснащені сучасним обладнанням, устаткуванням і ліцензованим програмним забезпеченням випуску не раніше 2018 року. На навчально-науковому лабораторному нафтогазовому полігоні розташовано 4 свердловини обладнані устаткуванням для проведення різних досліджень. Загальна к-сть робочих місць в комп'ютерних класах – 23. Обладнання постійно оновлюється, зокрема протягом 2020-2021 року були придбані: камера для трансляції; пробовідбірник газовий високого тиску з манометром; тренажер-симулятор DrillSIM:50 і 3D принтер. Здобувачі на зустрічах висловлювали задоволення матеріально-технічним забезпеченням і підтвердили використання ними цього обладнання для навчання і досліджень. Разом з тим здобувачі ОНП не мають постійних робочих місць або окремої кімнати в своєму розпорядженні. Проректор Сівіцька С.П. запевнила в можливості і наявності процедури придбання обладнання за проханнями здобувачів освітньо-наукової програми. Заступник директора бібліотеки Ландарева Н. повідомила що бібліотека щороку виписує цілий ряд періодичних фахових видань за спеціальністю 185 «Нафтогазова інженерія та технології». В університеті створено репозитарій наукових публікацій (<http://reposit.nupp.edu.ua/>), є можливість віддаленого доступу до публікацій НМБД Scopus, ScienceDirect. Згідно із ВСО ОНП «Необхідний пакет навчально-методичного матеріалу по кожній дисципліні є на дистанційній платформі Moodle». Разом з тим взагалі не вдалося знайти на цій платформі наступні дисципліни згідно ОНП-2020: ОК 6 Геологічний супровід розробки і експлуатації родовищ вуглеводнів, ОК 7 Технології вдосконалення систем розробки родовищ нафти і газу; ОК 9 Педагогічна практика; ВБ 2.1 Математичне моделювання фільтраційних процесів у пористому середовищі; ВБ 2.2 Сучасні техніко-технологічні рішення при бурінні; ВБ 2.3 Інноваційні методи експлуатації свердловин в складних умовах при видобуванні вуглеводнів; ВБ 2.4 Сучасні методи обробки даних при випробуванні та дослідженні свердловин; ВБ 2.5 Методи пошуку нових технічних рішень та розрахунків нафтогазового обладнання; ВБ 2.6 Нові технології розвідки та розробки нетрадиційних джерел вуглеводнів. Значну частину навчально-методичного забезпечення можна знайти лише на сайті бібліотеки (<http://lib.nupp.edu.ua/uk>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Усі учасники освітнього процесу мають вільний та безоплатний доступ до бібліотечних та інших інформаційних ресурсів Університету, а також до його інфраструктури, необхідної для навчання та викладання в межах даної ОНП. Університет має 9 навчальних корпусів, 5 гуртожитків, науково-технічна бібліотека, читальні зали, буфет, спортивно-оздоровчий комплекс, актову зала, медпункт тощо (<https://nupp.edu.ua/page/virtualniytur.html>). В університеті створена електронна бібліотека (<http://lib.nupp.edu.ua/uk>) та зона покриття Wi-Fi в усіх навчальних приміщеннях і лабораторіях, що дає повний доступ до фондів бібліотеки. Це підтверджується експертним висновком Атестаційної архітектурно-будівельної комісії (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/social-work/visnovki-mobilni-grupi.pdf>). Відкрито доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Sciences тому числі. Здобувачі ОНП мають можливість безкоштовно користуються різноманітним програмним забезпеченням та платформою Moodle у навчальних і науково-дослідних цілях. Надається вільний доступ до навчальних лабораторій та полігонів, задіяних у підготовці здобувачів даної ОНП. За запевненням проректор з наукової та міжнародної роботи Сівіцької С.П. в університеті надаються безоплатної можливості для проведення та публікації результатів досліджень здобувачів, зокрема шляхом видання монографій. Також діє Положення про стимулювання учасників наукового і освітнього процесу Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка за результатами публікаційної та винахідницької діяльності (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/stimuluvannia-uchasnikiv-nop-pntu.pdf>). Разом з тим університет надає такі платні послуги як: Екскурсія територією університету - 80,00 грн, Вхідний квиток на територію університету (з 1 особи) – 15,00 грн. (<https://nupp.edu.ua/page/platni-poslugi.html>). Їх доцільність в контексті популяризації університету серед потенційних абітурієнтів, з нашої точки зору ЕГ, викликає сумнів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час акредитаційної експертизи та спілкуванням з учасниками освітнього процесу було встановлено, що питанням забезпечення безпечності життя та здоров'я в університеті приділяється значна увага. За станом приміщень ведеться постійний догляд, за необхідністю проводяться ремонти та модернізація приміщень, встановлюються нове обладнання та нові меблі. В університеті Створені умови для заняття фізкультурою та спортом які є сприятливими та цілком задовольняють потреби здобувачів. Університет має сучасні спортивний корпус, спортивні майданчики, тенісний корт, майданчик вуличних тренажерів. Студмістечко університету налічує п'ять гуртожитків, що являють собою житлово-побутовий комплекс, де проживають і відпочивають 2260 студентів. До

кожної кімнати в студмістечку підключено Інтернет-мережу, що дозволяє студентам використовувати для навчання нові сучасні технології. На території студентського містечка збудовано майданчик відпочинку для студентської молоді та студентських сімей, функціонує спортивний майданчик, бібліотека, 2 спортивні зали, створені умови для обслуговування студентів (студентський магазин, перукарня, їдальня, студентський профілакторій) (<https://nupp.edu.ua/page/studentske-mistechko.html>). Діє Центр культури і студентської творчості (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/ckist/polozhennia-km-2020.pdf>, <https://nupp.edu.ua/page/culture-and-art.html>). В університеті діє психологічна служба у складі практичного психолога та соціального педагога де здобувачі можуть отримати психологічну допомогу (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-psiholog.pdf>, <https://nupp.edu.ua/page/psiholog.html>). В університеті діє профспілковий комітет студентів та аспірантів (<https://nupp.edu.ua/page/stud-profkom.html>). Його голова Дроботя О.В. на зустрічі повідомив про можливість надання путівок для оздоровлення в навчально-оздоровчий комплекс «Ворскла», надання путівок для оздоровлення в «Студентський санаторій-профілакторій» та інші напрямки діяльності. Комплекс заходів медичного забезпечення здійснюється пунктом первинної медичної допомоги. В університеті створено штаб епідеміологічного нагляду який розробляє процедури, методiku та вимоги до запобігання поширенню COVID-19 (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/covid-19/nupp-rozporiadzhennia-47.pdf>). На сайті університету здобувачі можуть знайти корисну інформацію щодо правил поведінки при виявленні ознак вибухових пристроїв, підозрілих предметах чи неправомірну діяльність підозрілих осіб, під час проведення масових заходів і дій при загрозі вчинення терористичного або диверсійного акту (<https://nupp.edu.ua/page/antiterorizm.html>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

З'ясовано, що всі консультаційні, організаційні та адміністративні питання взаємовідносин здобувачів ОП із ЗВО вирішуються через відділ аспірантури, департамент організації навчального процесу, акредитації та ліцензування та раду молодих вчених. На інформаційних стендах біля відділу аспірантури наявна інформація щодо організації навчального процесу та соціально-культурного життя аспірантів. Інформаційна підтримка здійснюється через офіційні сторінки у соціальних мережах. Інформування та консультування здобувачів викладачами ОНП також може відбуватися за допомогою платформи Moodle, Zoom, електронної пошти, телефону. В свою чергу здобувачі можуть у будь-який час звернутися за допомогою до викладачів кафедри і отримати відповідну допомогу. Також здобувачі можуть звернутися за консультацією до практичного психолога соціально-психологічної служби, контакти якого знаходяться на сайті (<https://nupp.edu.ua/page/psiholog.html>, <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-psiholog.pdf>). Діє чат бот психологічної служби (https://t.me/psychological_help_bot), у відкритому доступі на сайті університету наведені контактний телефон та поштова скринька психологічної служби. Також на сайті наведена контактна інформація підрозділів університету (<https://nupp.edu.ua/page/contacts.html>). Інформація щодо освітньої, наукової та міжнародної діяльності, анонси важливих подій та заходів регулярно оновлюється на головному сайті. Крім традиційних оголошень створений зручний календар для інформування про заплановані заходи (<https://nupp.edu.ua/events.html>). У ЗВО впроваджено централізовану систему анкетування та опитування через управління якістю надання послуг. На зустрічі з експертною групою практичний психолог психологічної служби університету Даценко В.М. запевнила, що в університеті систематично проводяться опитування усіх здобувачів вищої освіти, в т.ч. аспірантів за допомогою Google-форм. Результати опитувань розглядаються структурними підрозділами і беруться ними до уваги. Проректор з наукової та міжнародної роботи Сівіцька С.П. запевнила у регулярності своїх формальних і неформальних зустрічей з аспірантами де вони можуть обговорити наявні в них питання. На підтвердження цієї інформації був наданий витяг з протоколу онлайн-засідання правління Ради молодих вчених. Профспілковий комітет матеріально заохочує студентів до участі у всіх видах спортивних та культурних заходах. На університетські платформи для дистанційного навчання Moodle не вдалося знайти на цілий ряд дисциплін згідно ОНП-2020: ОК 6 Геологічний супровід розробки і експлуатації родовищ вуглеводнів, ОК 7 Технології вдосконалення систем розробки родовищ нафти і газу; ОК 9 Педагогічна практика та всі дисципліни вільного вибору. Значну частину навчально-методичного забезпечення можна знайти лише на сайті бібліотеки (<http://lib.nupp.edu.ua/uk>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За освітньою програмою третього рівня (ступінь доктора філософії) «Нафтогазова інженерія та технології» особи з особливими потребами не навчаються. Однак умови для реалізації освітніх потреб таких осіб в Університеті є належними. Згідно «Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення у НТУ «Дніпровська політехніка», особи з особливими освітніми потребами мають доступ до університету (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/social-work/poriadok-suprovodu.pdf>). В цьому Порядку прописані процедури та правила перебування в Університеті зазначених осіб, які потребують допомоги. Згідно Висновку про доступність для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будівель, приміщень і прибудинкової території Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» у цілому територія університету є повністю доступною, а будівлі частково доступними (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/social-work/visnovki-mobilni-grupi.pdf>). До основних напрямків діяльності профспілкового комітету студентів та аспірантів окрім іншого відносяться допомога та підтримка студентів з числа інвалідів та студентських сімей.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Для запобігання корупції в університеті діє Антикорупційної програми університету (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/zapobigannia-korupcii/antikorup-program.pdf>). В університеті оцінено внутрішні корупційні ризики та розроблено заходи щодо їх усунення на 2020 рік (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/zapobigannia-korupcii/zvit-rez-ocin-corup-rizikiv-2020.pdf>). В закладі вживаються різноманітні заходи щодо попередження булінгу (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/psihologichna-sluzhba/docs/rozporiadzhennia.pdf>), створена комісія з розгляду випадків булінгу в університеті (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/psihologichna-sluzhba/docs/nakaz.pdf>). Діє Положення про врегулювання конфліктних ситуацій (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/psihologichna-sluzhba/docs/polozhennia-pro-vreguluvannia-konfliktu.pdf>). Наявна скринька довіри для звернень щодо конфліктних ситуацій (conflict@nupp.com). Документи знаходяться у відкритому доступі для всіх охочих на сайті університету. Під час акредитаційної експертизи та спілкуванням з учасниками освітнього процесу скарг щодо конфліктних ситуацій між аспірантами або між аспірантами і викладачами чи керівництвом закладу не надходило. Слід зауважити, що у Положенні про врегулювання конфліктних ситуацій не передбачена офіційна участь студентського самоврядування та представників профспілки.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Кафедра має достатню кількість навчальних приміщень та лабораторій, які оснащені сучасним обладнанням і устаткуванням, яке знаходиться в хорошому стані. 2. Кафедра має достатню кількість робочих місць в комп'ютерних лабораторіях на яких встановлене різноманітне сучасне ліцензоване програмне забезпечення від провідних світових компаній. 3. Безкоштовне користування ресурсами університету, зокрема безкоштовний WiFi-Інтернет у стінах навчальних корпусів університету. 4. В університеті діє Положення про стимулювання учасників наукового і освітнього процесу за результатами публікаційної та винахідницької діяльності яке дозволяє компенсувати публікативну активність співробітників і здобувачів вищої освіти. 5. Діє психологічна служба, до якої студенти можуть звернутись у будь-який час щоб отримати допомогу. 6. Технічний стан навчальних аудиторій та лабораторних приміщень відповідає чинним вимогам норм та правил експлуатації. 7. В університеті діє профспілковий комітет студентів та аспірантів, який забезпечує дієву підтримку здобувачів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Здобувачі освітньо-наукової програми не мають постійних робочих місць або окремої кімнати в своєму розпорядженні. Враховуючи тенденцію до зростання кількості аспірантів на кафедрі рекомендовано виділити окрему кімнату для їх перебування. 2. Навчально-методичне забезпечення значної кількості дисциплін освітньо-наукової програми відсутнє на платформі дистанційного навчання. Частину з цього вдалося знайти лише на сайті бібліотеки, частину взагалі знайти не вдалося. Рекомендовано розмістити робочі програми навчальних дисциплін на відповідних сторінках сайту, створити відповідні курси на платформі дистанційного навчання і наповнити їх навчально-методичним забезпеченням. 3. Рекомендовано відмовитись від таких платних послуг Екскурсія територією університету і Вхідний квиток на територію університету. Сумнівно, що економічний зиск від них перекидає іміджеві втрати. 4. Положення про врегулювання конфліктних ситуацій не передбачена офіційна участь студентського самоврядування та представників профспілки.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Кафедра має достатню кількість навчальних приміщень та лабораторій, які оснащені сучасним обладнанням, комп'ютерною технікою і програмним забезпеченням. Університет здійснює всіляку підтримку як ОНП так і окремих аспірантів, які навчаються на ній. Більшість відмічених недоліків можуть бути усунені в найкоротший строк. Найбільш суттєвим недоліком в цьому критерії є слабе навчально-методичне забезпечення цілого ряду

дисциплін ОНП. Це пояснюється тим, що їх викладання тільки планується в майбутньому. Впродовж часу який залишився до їх фактичного викладання навчально-методичне забезпечення цих дисциплін може бути розроблене. Таким чином зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики і враховуючі динаміку усунення слабких сторони, експертна група дійшла висновку, що освітня програма за спеціальністю 185 «Нафтогазова інженерія та технології» обґрунтовано відповідає рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Порядок розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу» ЗВО (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf>), «Положенням про освітні програми в національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/osvitni-programi.pdf>), Положенням про гаранта освітньої програми, групу забезпечення спеціальності та проектну групу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/polozhennia-progaranta.pdf>). На рівні кафедри та науково-навчального інституту щороку переглядають ОНП, її компоненти та їх змістовне наповнення. У ході зустрічей із гарантом, здобувачами, працевдавцями та іншими стейкхолдерами загалом підтверджено факт дотримання власних процедур як на рівні ЗВО, так і на рівні кафедри. ОНП від першої редакції 2016 року, щороку переглядалась. Протоколи засідань ради факультету (інституту), на якій реалізовується ОНП, підтверджують ці перегляди. Проект ОНП на 2021/2022 навчальний рік виставлено для публічного обговорення на сайті https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/2021_onp_185_proekt.pdf.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Враховуючи, що за винятком аспірантки 4-го року навчання (яка вже є викладачем ЗВО за сумісництвом) навчаються на 1 та 2 роках навчання, їхню участь в процедурах перегляду ОНП не вдалось підтвердити. У спілкуванні із фокус-групою здобувачів було встановлено, що здійснюється анонімне опитування аспірантів щодо якості освітніх послуг. Проте, на сайті університету розміщено ось таку анкету (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfwMIu5BBnno6iFwPOCPsG3RxxmGys6lZEoqyCgUjGyC3sFQw/viewform>), яка не є анонімною оскільки передбачає введення прізвища та імені респондента та його електронної скриньки. Очевидно, це пояснює практично суцільне 100% схвалення програми та її складових здобувачами - <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/rezultati-anketuvannia/185-ngit-oio-2303.pdf>. На зустрічі із психологом університету, яка відповідає за опитування здобувачів, вона спростувала стосуюнок до цієї анкети. Працівники кафедри підтвердили, що таке анкетування вони проводять самі, а пояснень щодо неанонімності та способів використання отриманих результатів не було надано. Психологічна служба ЗВО здійснює своє анкетування, результати якого наведено у ВСО цієї ОНП, але прикладів використання цих результатів не вдалось встановити. ЕГ на фокус-групах та у запитах через систему зробила спроби з'ясувати це питання детальніше, але відповідей не отримала.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На зустрічі із потенційними працевдавцями ЕГ встановила, що їх представників дійсно залучають до процесу щорічного перегляду ОНП через рецензування програми, спільні зустрічі з НПП кафедри тощо. Аналіз відгуків потенційних роботодавців на ОНП дає підстави вважати, що вони носять дещо формальний характер, часто не містять будь-яких предметних рекомендацій чи зауважень. Разом з тим, спектр наданих для ознайомлення угод у межах предметної області та нафтогазового Полтавського регіону справляє враження належного рівня організації залучення роботодавців до забезпечення якості ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Оскільки на разі відсутні випускники за цією ОНП, то практики збирання чи аналізу відомостей щодо їх кар'єри ще не реалізовані. Разом з тим, за словами гаранта ОНП, кафедра планує організувати цю роботу за аналогією, як це здійснює кафедра з випускниками інших рівнів освіти.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В університеті розроблена та сертифікована система управління якістю відповідно до вимог ДСТУ ISO 9001 (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/nastanova-yakosti-nupp-2020.pdf>). За словами керівництва ЗВО та кафедри, саме не ця систему покладено функції збору та виявлення недоліків, передбачає алгоритм реагування на всіх рівнях керування. Враховуючи відносну «молодість» ОНП, реальних прикладів виявлення недоліків та їх усунення не встановлено. Разом з тим серед причин перегляду ОНП у 2018 році гарантом ОНП було згадано пропозиції від потенційних працедавців щодо змін в ОНП, введення нових ОК.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За інформацією, отриманою ЕГ під час фокус-груп із адміністративним та академічним персоналом, здобувачами програми та сервісними підрозділами університету, у ЗВО системно виконують заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, головним чином у вигляді горизонтальної комунікації. Внутрішня система забезпечення якості передбачає залучення практично усіх учасників академічної спільноти ЗВО до забезпечення якості ОНП – на етапах започаткування, перегляду та реалізації. Разом з тим, як підсумувала ЕГ, ключові завдання з організації цієї роботи покладено на кафедру та ННІ, що реалізують програму. За результатами зустрічей ЕГ із викладачами ОНП та адміністративним персоналом інституту та кафедри можна стверджувати про перевантаження іншими зобов'язаннями, що ускладнює культивування практик внутрішнього забезпечення якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Безсумнівною сильною стороною в контексті Критерію 8 є ґрунтовне залучення зовнішніх стейкхолдерів до започаткування та перегляду ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Ключовими слабкими сторонами щодо процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП слід зазначити: потреба у належному розмежуванні функцій психологічної служби ЗВО та кафедри в частині анкетування здобувачів та використання результатів анкетування, а також потреба у розвантаженні керівництва кафедри та інституту функціями, що стосуються процедур забезпечення якості. Рекомендуємо повністю передати усі роботи пов'язані із анкетуванням на визначену централізовану службу в університеті, а процедури врахування результатів такого анкетування якраз покласти на адміністративний персонал інституту/кафедри.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи ряд позитивних практик та загальне дотримання чинних вимог на кафедрі щодо критерію 8, а також підтримку працедавців, проголошені плани ЗВО та гаранта щодо покращень, експертна група оцінює рівень відповідності критерію як В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу наведені в <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf>, є чіткими та зрозумілими. Також права та обов'язки здобувачів з освітнього рівня прописані в <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/pidgotovka-doctor-filosofii.pdf>. Наявність посилань на офіційному сайті ЗВО робить їх загальнодоступними. Під час зустрічей було отримано інформацію про обізнаність різними групами освітнього процесу, щодо нормативної документації.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На сайті в розділі “Діяльність” - “Освітня діяльність” є вкладка “Громадське обговорення”, де розміщено проєкт ОНП з освітнього рівня спеціальності 185 “Нафтогазова інженерія та технології”, для отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін, що відповідає вимогам даного підкритерію.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ знайшла на офіційному сайті ЗВО оприлюднену ОНП за даною спеціальністю в розділі “Наука та інновації” - “Аспірантура та докторантура” - “Спеціальності”. Проте ЕГ група не знайшла у відкритому доступі програми навчальних дисциплін, що на думку ЕГ є необхідним, для більшої інформативності щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Крім того ЕГ зазначає, що сайт університету англійською мовою майже не ведеться. Так, наприклад, взагалі не існують сторінки аспірантури, навчально-наукового інституту нафти і газу, кафедри нафтогазової інженерії та технологій та багатьох інших. Це не є недоліком в контексті 9 критерію, проте для підвищення якості ВО, через забезпечення доступності основної інформації для іноземних студентів, ЕГ пропонує доопрацювати сайт на англійській мові.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

До сильних сторін в контексті критерію 9 можна віднести наявність опублікованої на сайті усієї необхідної інформації щодо реалізації ОНП, окрім програм навчальних дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До слабких сторін можна віднести відсутність у загальному доступі програм навчальних дисциплін, що є необхідним, для більшої інформативності щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Також ЕГ зазначає деяку незручність роботи із сайтом і майже повну відсутність сайту англійською мовою, що не є вагомим недоліком в контексті 9 критерію, проте може бути основою для рекомендації від ЕГ: - переглянути можливість покращення будови сайту – відкрити шлях від початкової сторінки до кінцевої, а також деякі сторінки відкриваються тільки по правому кліку і не дають можливість відкрити в новому вікні, виправлення чого зробило б сайт більш зручним для користування; - проробити сайт англійською мовою, для забезпечення доступності інформації іноземним студентам.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Дана ОНП відповідає критерію 9 за всіма підпунктами, проте за наявності таких недоліків як відсутність програм навчальних дисциплін та зразкових практик дана ОНП за критерієм 9 відповідає оцінці - В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Грунтовне аналізування змісту ОНП, вивчення тематик дисертаційних досліджень здобувачів, зустрічі зі здобувачами та науковими керівниками дозволяють достатньо повно оцінити ОНП у межах цього підкритерію. ОНП переглядалась щороку. Порівняння версій програми за 2018 та 2019 роки (було набрано 5 здобувачів) вказують на повну відсутність змін у частині вибіркового ОК, які б мали відповідати тематиці дисертаційних досліджень. У 2020 році відбулось збільшення кількості вибіркового ОК але в межах існуючих тем. У проєкті ОНП 2021 року також таких змін немає. Перелік тем дисертаційних досліджень та наукових керівників аспірантів - <https://nupp.edu.ua/page/tematika-naukovikh-doslidzhen-spetsialnosti-185-naftogazova-inzheneriya-ta-tehnologii.html>. Пересвідчитись у тому, що запропонована система дисциплін забезпечує повноцінну підготовку до дослідницької діяльності здобувачів складно, враховуючи фактичну відсутність здобувачів 3 та 4 років навчання. Змістовне наповнення багатьох ОК в програмі (на підставі аналізу силабусів) є таким, що слабо відрізняється від тематики аналогічних дисциплін у програмах інших рівнів вищої освіти: ОК1 Іноземна мова для академічних цілей, ОК 2 Філософія та наукове мислення, ОК4 Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності, ВБ 1.2 Аналіз даних та інформації, ОК6 Геологічний супровід розробки і експлуатації родовищ вуглеводнів, ОК7 Технології вдосконалення систем розробки родовищ нафти і газу, ОК 8 (частково дублює ОК4) та більшість вибіркового ОК, які дублюють існуючі на ОНП дисципліни або повторюють за темами аналогічні дисципліни з програм підготовки магістрів та бакалаврів за 185 спеціальністю. Педагогічна практика є обов'язковою (6 кредитів ЄКТС) і дозволяє сформулювати компетентного викладача у ЗВО за спеціальністю 185. Здобувачі на зустрічах на запитання щодо відповідності змісту тих чи інших ОК їхнім науковим та професійним інтересам, не могли надати чітких відповідей. Для прикладу, незрозумілою є відсутність у програмі дисципліни, яка б відповідала за теорію, поставку та оброблення результатів наукового експерименту. Неприємним фактом, з'ясуванням на зустрічах зі здобувачами стало те, що здобувачів 1 та 2 років навчання не підтвердили фактів проходження щорічної та проміжної атестації на кафедрі, пояснивши це карантинними обмеженнями.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Теми дисертаційних досліджень, наукові керівники та їх ключові наукові публікації за темами представлено на сайті ЗВО - <https://nupp.edu.ua/page/tematika-naukovikh-doslidzhen-spetsialnosti-185-naftogazova-inzheneriya-ta-tehnologii.html> Загальна кількість здобувачів на ОНП складає 17, з яких 2 особи перебувають в академічній відпустці. Із тих 15 аспірантів на програмі, тільки у 4 існує мінімально достатня кількість публікацій, які дозволяють оцінити відповідність її тематики напрямкові досліджень наукових керівників: аспіранти Захарчук О., Педченко Н., Дяченко Ю. та Суржко Т. Щодо здобувачки Захарчук О., то її науковий керівник проф.Лубков М.В. (який за освітою та науковим профілем є геофізиком) не зміг пояснити в рамках яких робіт, наукових проєктів чи інших видів наукової діяльності вони співпрацюють у т.ч. щодо дисертаційного дослідження здобувачки. На зустрічі з ЕГ проф.Лубков М.В. взагалі не зміг назвати точну кількість аспірантів, у яких він є науковим керівником. Також не дивним є формулювання теми здобувача Лаврика І. у сфері геофізичного дослідження свердловин, що взагалі не відповідає предметній області спеціальності 185. Щодо здобувача Педченко Н.М., то категорична більшість його наукових публікацій радше відповідають тематиці наукових досліджень його батьків Педченко М. та Педченко Л., які є викладачами цієї ж кафедри. У його наукового керівника проф.Зезекала І.Г. практично відсутні публікації за темою його дисертаційної роботи, а кілька існуючих спрямовані на попередження та боротьбу із гідратоутвореннями, тоді як у здобувача Педченко Н. наукові роботи зосереджені на використанні такого явища у системах видобування та транспортування природного газу. Примітно, що наукову діяльність цей здобувач розпочав ще у 2014 році, отримавши у співавторстві з батьком патент. Стосовно інших 11 здобувачів (73%) неможливо встановити відповідність їх наукової діяльності напрямові наукових досліджень керівників з огляду на відсутність публікацій у перших. Текстовий аналіз тем дисертаційних досліджень здобувачів та ключових напрямків роботи їх наукових керівників вказує (<https://nupp.edu.ua/page/tematika-naukovikh-doslidzhen-spetsialnosti-185-naftogazova-inzheneriya-ta-tehnologii.html>), що для 12 із 17 здобувачів навіть ця вимога не витримується (Агейчева О.О., Думенко Г.А., Лазєбна Ю.В., Фірсуніна Л.М., Рубель В.В., Мосійчук К.О., Мартусь О.В., Таран С.В., Циганков Д.О., Ельченко-Лобовська А.С., Лаврик І.О., Дубина О.В.).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЕГ було вкрай складно встановити саме практику реалізації проголошених та декларованих можливостей у контексті цього підкритерію, адже здобувачі 1 та 2 років навчання ще не використовували цих можливостей, а єдина здобувачка 4 року – ще не мала нагоди. Організаційна підтримка здійснюється за допомогою інформаційних сторінок на сайті університету (<https://nupp.edu.ua/page/aspirantovi.html>, <https://international.nupp.edu.ua/page/grantovi-programi.html>, <https://nupp.edu.ua/events.html>). Здобувачі мають змогу приймати участь у вітчизняних і міжнародних конференціях, в том числі тих, які організовуються безпосередньо в ЗВО (<https://nupp.edu.ua/event/72-nk-profesoriv-vikladachiv-naukovikh-pratsivnikiv-aspirantiv-ta-studentiv-universitetu.html>, <https://nupp.edu.ua/event/xiii-mnpk-akademichna-y-universitetska-nauka-rezultati-ta-perspektivi.html>, <https://nupp.edu.ua/news/naukovo-praktychna-konferenciya.html>). Проєктор з наукової та міжнародної роботи Сівіцька С.П. запевнила що заклад фінансує відрядження аспірантів і викладачів на конференції, хоча зараз цей вид діяльності обмежений карантинними заходами. Матеріальний стан лабораторій та обладнання перебуває на належному рівні (<https://nupp.edu.ua/page/navchalno-laboratorna-baza-kafedri-naftogazovoї-inzhenerii-ta-tehnologii.html>), проте доказів реального використання заявленої матеріально-технічної бази та програмного забезпечення саме здобувачами ОНП не встановлено. Слабким моментом у реалізації ОНП у контексті цього підкритерію, що аспіранти не мають на кафедрі власних робочих місць, кабінетів для постійної спільної роботи та комунікації (аспірантських). Також слабким моментом організаційного забезпечення реалізації ОНП у частині кадрового забезпечення є те, що ключові залучені викладачі ОНП не перебувають постійно у Полтаві (проф.Яремійчук Р.С., проф.Євдошук М.І. та проф.Бранімір Цветкович), а отже здобувачі позбавлені можливості регулярного спілкування з ними, консультування та участі їх в атестації тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

В університеті діє Положення про порядок реалізації права студентів Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка на академічну мобільність (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/-2/pages/internationalization/polozhennia-academ-mobilnist.pdf>). Аспіранти можуть реалізувати право на академічну мобільність в університетах-партнерах в рамках угод про співробітництво (<https://international.nupp.edu.ua/page/stazhuvannya-dlya-aspirantiv.html>). На базі університету діє осередок спілки інженерів-нафтовиків (SPE – Society of Petroleum Engineers) (<https://www.spe.org/en/chapter/6266>). Зауважимо, що міжнародна співпраця саме здобувачів даної ОНП реалізовує ці можливості лише точково та не відповідає спеціальності: аспірантки Агейчева О.О., Дяченко Ю.Г. реалізували грант на участь у міжнародному саміті Women in Tech Summit 2019-2020 (Польща) <https://nupp.edu.ua/news/poltavski-naukovitsi-vzyali-uchast-u-mizhnarodnomu-zhinochomu-naukovomu-samiti.html>. Слід також зазначити, що цей захід не є профільним для предметної області ОНП (нафтогазової інженерії), а стосується радше напрямку інформаційно-комунікаційних технологій. Інших прикладів участі аспірантів ОНП у закордонних наукових заходах чи міжнародних проєктах немає.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

ЕГ було отримано 2 документи: довідка (інформація) щодо переліку авторів тематик та науково-дослідних робіт, що виконувались на кафедрі за 2017 – 2021 рр.; список праць наукових керівників та здобувачів за формою, що надала ЕГ. Така констатована слабкість спільної активності здобувачів та наукових керівників пояснюється тільки початковою стадією реалізації цієї ОНП – фактичною відсутністю здобувачів 3 та 4 років навчання. Формальна участь наукових керівників у наукових підтверджено наданою довідкою.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

На запит ЕГ було отримано інформацію, щодо результатів перевірки наукових робіт рецензентів, наукових керівників та здобувачів ВО на наявність текстових запозичень за допомогою антиплагіатної системи «Unicheck», що є формальними для ЕГ, але вичерпними з боку ЗВО доказами дотримання принципів академічної доброчесності серед наукових керівників та потенційних рецензентів. Під час зустрічей та зі звіту СО ЕГ було отримано інформацію про перевірку наукових робіт здобувачів 3 рівня освіти безпосередньо вченими секретарями спеціалізованих рад. Отже, в ВСО наведено, що «Перевірка на академічний плагіат освітніх робіт здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр», «магістр» та «доктор філософії» здійснюється на етапі завершення роботи.» та «Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом (засідання кафедри, експертної комісії, редакційної колегії журналу) у вигляді рішення щодо дозволу до опублікування матеріалів, допуску до захисту,

відправку матеріалів на доопрацювання або відхилення без права подальшого розгляду», тобто разова спеціалізована рада, що формується для захисту результатів дисертаційного дослідження здобувача може не допустити до захисту, що є не логічним з точки зору ЕГ. Тому ЕГ пропонує прописати процедуру проходження перевірки на плагіат дисертаційної роботи на етапі завершення роботи, а саме розглядати на засіданні кафедри результати проходження на перевірку подібності тексту та надавати висновок кафедри, щодо допуску до захисту та дозволу на організацію створення разових спеціалізованих рад. Під час зустрічей ЕГ було отримано інформацію, проте, що при виявленні академічного плагіату у особи, що працює в ЗВО не може бути можливості здійснювати наукове керівництво через її звільнення. Яким чином ЗВО забезпечує реалізацію ефективних практик для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності можливості оцінити не було, так як у межах ОНП випадків порушення академічної доброчесності особами наукового керівництва не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Хороше матеріально-технічне забезпечення для виконання наукових досліджень та їх апробації спільно із потужним профільним програмним забезпеченням.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

За Критерієм 10 освітньо-наукова програма має занадто велику кількість вад різного ступеню серйозності, що не дозволяють стверджувати про її спроможність забезпечувати підготовку аспірантів належного рівня без її ґрунтового усунення. 1) Змістовне наповнення багатьох ОК в програмі (на підставі аналізу силабусів) є таким, що слабо відрізняється від тематики аналогічних дисциплін у програмах інших рівнів вищої освіти. 2) Слабким моментом у реалізації ОНП є те, що аспіранти не мають на кафедрі власних робочих місць, кабінетів для постійної спільної роботи та комунікації (аспірантських), а отже і не мають належних умов задля спільної роботи та досліджень у колі досвідчених НПП кафедри у межах своєї предметної області. 3) Іншим слабким моментом організаційного забезпечення реалізації ОНП у частині кадрового забезпечення є те, що ключові залучені викладачі ОНП взагалі не перебувають у Полтаві (проф.Яремійчук Р.С., проф.Євдошук М.І. та частково проф.Б.Цветковіч), а отже здобувачі позбавлені можливості регулярного спілкування з ними, консультування та участі їх в атестації тощо. 4) Міжнародна співпраця саме здобувачів даної ОНП реалізовує ці можливості лише точково та не відповідає спеціальності, а отже потребує серйозного доопрацювання. 5) Сумнівними є практики дотримання академічної доброчесності на ОНП, тому ЕГ пропонує прописати процедуру проходження перевірки на плагіат дисертаційної роботи на етапі завершення роботи, а саме розглядати на засіданні кафедри результати проходження на перевірку подібності тексту та надавати висновок кафедри, щодо допуску до захисту та дозволу на організацію створення разових спеціалізованих рад.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Констатована слабкість ОНП у контексті цього критерію пояснюється початковою стадією реалізації цієї ОНП – фактичною відсутністю здобувачів 3 та 4 років навчання. Ймовірно, що через 1 рік гаранту ОНП, науковим керівникам та викладачам програми вдасться усунути вказані зауваги та навести докази спроможності ОНП забезпечувати підготовку аспірантів на високому організаційному та науковому рівнях.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

1. Дивним фактом є те, що НП для ОНП 2019 року (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/specialities/aspirantura/185-ngit/navchalni-plani/np-2019.pdf>) затверджено 05.06.2019 року і проставлено печатку

ЗВО, де фігурує назва (НУ «Полтавська політехніка ім.Ю.Кондратюка»), яка була офіційно змінена тільки 02.08.2019 – тільки через 2 місяці. 2. На зустрічі з ЕГ більшість здобувачів 1 та 2 років навчання повідомили, що вони суміщають роботу на підприємствах із навчанням на денній формі, і жоден із присутніх не зміг повідомити про отримання індивідуального графіка відвідування занять, що є сумнівним.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	E

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Карпаш Максим Олегович

Члени експертної групи

Хоменко Володимир Львович

Говорова Катерина Владленівна